

Sygn. akt II Ca 853/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Marek Boniecki**

Sędziowie: **SO Sławomir Buras (spr.)**

SO Cezary Klepacz

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 października 2013 r. w Kielcach

sprawy z powództwa M. L.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 5 marca 2013 r., sygn. VII C 427/12

oddala apelację i zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz M. L. kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 853/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 czerwca 2012 roku M. L. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć matki, z odsetkami ustawowymi od dnia 10 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 5 marca 2013 roku Sąd Rejonowy w Kielcach zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 15.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 10 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty, w pozostałym zaś zakresie powództwo oddalił rozstrzygając o kosztach procesu i nieuiszczonych kosztach sądowych.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne :

W dniu 23 listopada 2005 roku na skutek potrącenia przez samochód osobowy poniosła śmierć matka powódki – Z. S.. Kierowca pojazdu został uznany za winnego przestępstwa z art. 177§2 k.k. Także poszkodowana Z. S. przyczyniła się

do powyższego wypadku naruszając zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez przekroczenie jezdni w miejscu zabronionym, bezpośrednio przed jadącym pojazdem.

M. L. w chwili zdarzenia miała 46 lat. Do 1999 roku mieszkała wspólnie z matką w S., później zaś przeprowadziła się do K.. Ich wzajemne relacje były zażyłe. Powódka pomimo przeprowadzki widywała się z matką tak często jak było to możliwe, a ponadto dzwoniła do niej codziennie albo co drugi dzień. Matka wspierała ją również finansowo. Powódka widziała się z matką ostatni raz w dniu zdarzenia.

Po śmierci matki M. L. przeżyła wstrząs uczuciowy, a następnie rozwinęły się u niej zaburzenia adaptacyjne o typie żałoby. Wyrażały się one w uczuciu smutku, żalu i pustki po zmarłej, nawracającymi myślami i wspomnieniami, zaburzeniami snu. Miała również głębokie poczucie winy w związku z tym, że nie zapewniła matce bezpiecznego powrotu do domu. Z uwagi na związek uczuciowy z matką i nagłość jej śmierci jej żałoba miała charakter bardzo intensywny i wymagała ona dłuższego okresu adaptacji do zaistniałej sytuacji. W późniejszym czasie nawracające wspomnienia wywoływały u M. L. stany obniżonego nastroju, ale nie miało to charakteru nasilonego bólu i cierpienia emocjonalnego. Śmierć matki przejściowo obniżyła skuteczność podejmowanych przez nią działań w życiu codziennym, ale nie spowodowała trwałego uszczerbku na zdrowiu. Żałoba nie wykraczała poza okres dwóch lat.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd I instancji uznał powództwo za częściowo zasadne, to jest co kwoty 15.000zł wraz odsetkami ustawowymi.

Sąd przyjął, iż Z. S. poprzez swoje zachowanie w trakcie zdarzenia przyczyniła się do niego w 50%. Uznał, iż powódka mogła domagać się na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24§1 k.c. zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z naruszenia dobra osobistego w postaci więzi rodzinnej z matką. Przyjął również, że M. L. uprawniona była do wystąpienia z przedmiotowym roszczeniem bezpośrednio do pozwanego TU, uzasadniając, iż stwierdzeniu takiemu nie sprzeciwia się treść przepisu art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W okolicznościach niniejszej sprawy uznał, iż zasadnym byłoby zasądzenie na rzecz powódki zadośćuczynienia w kwocie 30.000zł, jednak wobec ustalenia przyczynienia się poszkodowanej kwotę tę należało obniżyć do 15.000zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany zaskarżając go w całości i zarzucając :

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyrokowania polegający na przyjęciu, że z powodu szkody z dnia 23 maja 2005r. wynika jakaś szczególna krzywda powódki, większa od tej, jaką przeżywają osoby, których bliscy zmarli w nagły i niespodziewany sposób;

2. naruszenie prawa materialnego, a to :

- art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zadośćuczynienia za naruszenie dobra osobistego w postaci przerwania więzi rodzinnych na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c. mimo, że przepisy tego rozporządzenia zawierają zamknięty katalog dóbr osobistych jakie podlegają ochronie,

- art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c. poprzez przyjęcie, że powódka jest osobą bezpośrednio poszkodowaną oraz nie wzięcie pod uwagę, że źródłem krzywdy o jakiej jest mowa w art. 448 k.c. jest tylko i wyłącznie naruszenie dobra osobistego, a nie sama śmierć, a więc że krzywdą nie może być naruszenie dobra osobistego,

- art. 6 k.c., art. 361§1 k.c., art. 446§4 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie na skutek przyjęcia, iż zasądzona kwota 15.000zł tytułem zadośćuczynienia jest adekwatna i może być uznana odpowiednią, pomimo że nie odpowiada zakresowi doznanej przez powódkę krzywdy związanej ze śmiercią Z. S. w postaci cierpień psychicznych i stanu emocjonalnego;

3. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy, a to art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie błędnych założeń co do podstaw ustalenia kwoty zadośćuczynienia oraz jego wysokości.

Powołując powyższe zarzuty apelujący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na rzecz pozwanego kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje. Ewentualnie zaś wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego.

Powódka w odpowiedzi na apelację domagała się jej oddalenia i zasądzenia kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji i przyjmuje je za własne.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu naruszenia przepisów postępowania, a to art. 233 k.p.c. wskazać należy, iż zgodnie z tym przepisem Sąd musi ocenić wszystkie przeprowadzone dowody oraz uwzględnić wszelkie towarzyszące im okoliczności (np. zachowanie świadka, autentyczność dokumentu, źródło informacji), które mogą mieć znaczenie dla oceny mocy i wiarygodności tych dowodów. Skarżący podnosząc brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego nie może ograniczyć się jednak jedynie do gołosłownego stwierdzenia, a powinien wskazać które to dowody jego zdaniem nie były ocenione przez Sąd I instancji. Sąd odwoławczy związany jest bowiem zarzutami naruszenia prawa procesowego, a z urzędu bierze pod uwagę jedynie nieważność postępowania. Apelujący wymaganiu temu nie sprostał, a co za tym idzie już z tej przyczyny jego zarzut nie mógł zostać uznany za skutecznie podniesiony. Niezależnie od tego wbrew twierdzeniom skarżącego uznać należy, że ocena wiarygodności i mocy dowodów przeprowadzonych w sprawie została dokonana przez Sąd Rejonowy w sposób rzetelny, zgodnie z kryteriami zakreślonymi w art. 233§1 k.p.c. Podnieść należy, że jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logiczne poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (Wyrok SN z 27.09.2002 r. II CKN 817/00 – LEX nr 56906). Apelacja nie zawiera zaś argumentacji, która mogłaby skutecznie podważyć dokonaną przez Sąd I instancji ocenę materiału dowodowego.

Jeśli idzie o podniesiony przez pozwanego zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, to również uznać należy go za nietrafiony. Wskazać należy mianowicie, iż jest on wewnątrznie sprzeczny. Skarżący zarzuca bowiem, iż Sąd I instancji błędnie ustalił, jakoby krzywda powódki była jakaś szczególna, większa od takiej, jaką przeżywają osoby, których bliscy zmarli w nagły i niespodziewany sposób. Sąd rejonowy opierając się w tej materii przede wszystkim na opinii biegłego ustalił zaś, iż powódka, jako że jej matka zmarła w sposób nagły, wymagała dłuższego okresu adaptacji do zaistniałej sytuacji, a jej żaloba miała charakter bardzo intensywny. Wniosek taki należy w pełni podzielić, jako zgodny z zasadami doświadczenia życiowego i logiką. Nie budzi bowiem wątpliwości, iż przeżycia człowieka w związku z nagłą i niespodziewaną śmiercią osoby bliskiej są zdecydowanie bardziej intensywne, niż ujemne uczucia jakie przeżywa się w związku z utratą członka rodziny, co do którego śmierci było się przygotowanym z związku z postawioną przez lekarzy diagnozą braku szans na wyleczenie.

Przechodząc do zarzutów naruszenia prawa materialnego zaznaczyć na wstępie należy, iż Sąd Okręgowy podziela wnioski prawne Sądu I instancji, które legły u podstaw zaskarżonego rozstrzygnięcia.

W pierwszej kolejności za chybiony uznać należy zarzut naruszenia art. 448 k.c. w zw. z art. 24§1 k.c. Przepisy te stanowiły podstawę żądania powódki, w związku z tym, że zdarzenie będące przyczyną śmierci jej matki miało miejsce przed wejściem w życie art. 446§4 k.c., a co za tym idzie przepis ten nie mógł mieć zastosowania.

Przepis art. 448 k.c. stanowi, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę na wskazany cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia naruszenia. Z kolei art. 23 k.c. statuuje katalog dóbr osobistych podlegających ochronie, przy czym już sama jego redakcja wskazuje, iż katalog ten nie jest zbiorem enumeratywnym, a stanowi jedynie przykładowe wymienieni dóbr osobistych rozumianych jako wartości niematerialne, które są doniosłe i zasługują na uwzględnienie. Za dobro osobiste podlegające ochronie uznaje się m.in. więzi emocjonalne łączące osoby bliskie. Trudno bowiem znaleźć argumenty sprzeciwiające się zaliczeniu do tego katalogu także więzi rodzinnych, które stanowią fundament prawidłowego funkcjonowania rodziny i podlegają ochronie prawnej (art. 18 i 71 Konstytucji oraz art. 23 k.r.o.). Skoro dobrem osobistym w rozumieniu art. 23 k.c. jest kult pamięci osoby zmarłej, to - a fortiori - może nim być także więź między osobami żyjącymi, nie ma zatem przeszkód do uznania, że szczególna więź emocjonalna między członkami rodziny pozostaje pod ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. Obecnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego jest ugruntowane jednolite stanowisko, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dobra osobistego członków rodziny zmarłego w postaci szczególnej więzi rodzinnej i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c., jeżeli śmierć nastąpiła na skutek deliktu przed dniem 3 sierpnia 2008 r. (por. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 22 października 2010 r. III CZP 76/2010 OSNC 2011/B poz. 42 i z dnia 13 lipca 2011 r. III CZP 32/2011 OSNC 2012/1 poz. 10 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2010 r. IV CSK 307/2009 OSNC 2010/C poz. 91, z dnia 25 maja 2011 r. II CSK 537/2010 LexPolonica nr 3917512, z dnia 11 maja 2011 r. I CSK 621/2010 LexPolonica nr 2817828 i z dnia 15 marca 2012 r. I CSK 314/2011 LexPolonica nr 3997272).

Zarzut skarżącego naruszenia art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c. sprowadzał się więc w istocie do zakwestionowania możliwości dochodzenia zadośćuczynienia za krzywdę w związku ze śmiercią osoby bliskiej przed wprowadzeniem do Kodeksu cywilnego art. 446§4. Stanowisko takie jest jednak błędne. Na uzasadnienie takiego wniosku przywołać należy uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2012 roku, III CZP 76/10 (Biuletyn Sądu Najwyższego 2010/10), w której wyjaśniono, iż dodanie art. 446 § 4 k.c. nie jest jedynie wyrazem woli ustawodawcy potwierdzenia dopuszczalności dochodzenia zadośćuczynienia na gruncie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie tego przepisu, lecz dokonania zmiany w ogólnej regule wynikającej z art. 448 k.c. przez zwężenie kręgu osób uprawnionych do zadośćuczynienia. Gdyby nie wprowadzono art. 446 § 4, roszczenia tego mógłby dochodzić każdy, a nie tylko najbliższy członek rodziny. Przepis ten ułatwia dochodzenie zadośćuczynienia, gdyż umożliwia jego uzyskanie bez potrzeby wykazywania jakichkolwiek innych - poza w nim wymienionych - przesłanek. Niewątpliwie wzmacnia on także wykładnię art. 446 § 3 k.c., wiążącą funkcję tego przepisu wyłącznie z ochroną majątkową. Nie można zatem zasadnie twierdzić, że art. 446 § 4 k.c. stanowi swoiste superfluum, pozbawione głębszego sensu normatywnego. Dokonane rozważania prowadzą do wniosku, że po wprowadzeniu art. 446 § 4 k.c. podstawę dochodzenia zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przed dniem 3 sierpnia 2008 r. w następstwie naruszeniem deliktem dobra osobistego w postaci szczególnej więzi rodzinnej łączącej osobę zainteresowaną ze zmarłym stanowi art. 448 w związku z art. 24 § 1 k.c. Wprowadzenie więc art. 446 § 4 k.c. nie oznacza, iż w poprzednim stanie prawnym dochodzenie roszczeń w nim przewidzianym nie było możliwe. Przepis ten zmienił jedynie sposób realizacji roszczenia przez skonkretyzowanie osób uprawnionych do jego dochodzenia oraz przesłanek jego stosowania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2011 roku, I CSK 621/2010, LexPolonica nr2817828). Sąd Okręgowy w pełni podziela wskazane wyżej stanowisko, które powodować musiało uznanie zarzutu apelacji za bezzasadny.

Odnosząc się do kwestii naruszenia art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych stwierdzić należy, iż przepis ten nie wyłącza z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c. (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2012r., III CZP 93/12, OSNC 2013/7-8 poz. 84). Powyższy przepis stanowi, że odszkodowanie od

ubezpieczyciela należy się, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Z przepisu tego wynika wprost, iż zakres odpowiedzialności ubezpieczycieli odpowiada zakresowi odpowiedzialności ubezpieczonych. Skoro więc przed nowelizacją art. 446 k.c. dopuszczalnym było dochodzenie od ubezpieczonego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z naruszenia dobra osobistego w postaci więzi rodzinnej, to tym samym brak podstaw, aby odmówić uprawnienia do występowania z takim roszczeniem przeciwko ubezpieczycielowi. Art. 34 ust. 1 u.u.o. w brzmieniu sprzed dnia 11 lutego 2012 r. był przedmiotem wykładni w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 22 kwietnia 2005 r. III CZP 99/2004 (OSNC 2005/10 poz. 166) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że wynikające z art. 34 ust. 1 uprawnienie osoby trzeciej do żądania od ubezpieczyciela odszkodowania z tytułu ubezpieczenia pojazdu mechanicznego powstaje wówczas, gdy posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani zgodnie z przepisami prawa cywilnego do odszkodowania za szkodę wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu. Przepis ten posługuje się pojęciem szkody szeroko rozumianej, obejmującej zarówno uszczerbek majątkowy, jak i niemajątkowy. Zawarta w nim regulacja jest wyrazem woli ustawodawcy zapewnienia osobie trzeciej możliwie pełnej kompensaty szkody wyrządzonej w związku z ruchem pojazdu mechanicznego. Sąd Okręgowy w pełni podziela przytoczone wyżej stanowisko, a co za tym idzie za niezasadne należało uznać twierdzenia skarżącego, jakoby art. 34 ust. 1 cytowanej ustawy zapewniał ochronę jedynie takich dóbr prawnych jak zdrowie i życie. Apelujący w sposób błędny dokonuje interpretacji powyższego przepisu podkreślając, że skoro przepis ten wprost nie przewiduje uprawnienia do dochodzenia zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią osoby bliskiej, to brak jest przesłanek do przyznania takiej ochrony. Wbrew twierdzeniom pozwanego nie ma podstaw do przyjęcia, że art. 34 ust. 1 wyłącza z zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zadośćuczynienie za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c. Takie ograniczenie wymagałoby bowiem wyraźnej podstawy prawnej. Tymczasem przewidziane w art. 38 u.u.o. wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela dotyczą szkody majątkowej i - jak wyjaśniono w orzecznictwie (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2007 r. III CZP 146/2006 OSNC 2007/11 poz. 161) - nie ma podstaw do rozciągnięcia tego przepisu na wypadki wyrządzenia szkody niemajątkowej. W tej sytuacji, za przyjętą wykładnią przemawia także zasada, że zakres odpowiedzialności ubezpieczonego wobec osoby trzeciej wyznacza zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Podzielenie odmiennego zapatrywania doprowadziłoby do naruszającego tę zasadę zróżnicowania zakresu odpowiedzialności ubezpieczonego i ubezpieczyciela. Oznaczałoby też pozbawienie poszkodowanego możliwości uzyskania zagwarantowanej ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, z wyjątkiem wyraźnych wyłączeń, pełnej rekompensaty szkody wyrządzonej w związku z ruchem pojazdu mechanicznego. Zadośćuczynienie przyznawane na podstawie art. 448 k.c. kompensuje bowiem - zgodnie z przytoczonym wyżej orzecznictwem Sądu Najwyższego - szkodę niemajątkową (krzywdę), której w związku ze śmiercią spowodowaną ruchem pojazdu mechanicznego doznają osoby najbliższe zmarłego na skutek naruszenia ich własnego dobra osobistego w postaci prawa do więzi rodzinnej (uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2012r., III CZP 93/12, OSNC 2013/7-8 poz. 84).

Odnośnie zarzutu naruszenia przepisów art. 6 k.c., art. 361§1 k.c. oraz art. 446§4 k.c. poprzez przyjęcie, iż zasądzona kwota jest adekwatna do rozmiaru doznanej krzywdy, podkreślić w pierwszej kolejności należy, że wysokość przyznawanego zadośćuczynienia ma charakter ocenny. Stąd też skuteczne zakwestionowanie takowej oceny możliwe byłoby jedynie w przypadku wykazania, że zasądzona kwota jest w sposób wyraźny czy rażący nieproporcjonalna do doznanej krzywdy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2007 roku, I CSK 165/07, OSNC 2008/C poz. 66). W niniejszej sprawie skarżący nie wykazał, ażeby taka sytuacja wystąpiła, a również i Sąd Okręgowy dokonując z urzędu oceny prawidłowego zastosowania prawa materialnego nie doszedł do takiego przekonania. Sąd I instancji uzasadnił bowiem w sposób wyczerpujący wysokość zasądzonego świadczenia, kierował się przy tym właściwymi kryteriami i brak jest podstaw do podważenia tej oceny. Nie można również stwierdzić, jakoby powódka nie udowodniła rozmiaru doznanej krzywdy, ani związku przyczynowo-skutkowego, który w realiach niniejszej sprawy wydaje się być oczywisty.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego uznając ją za bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98§1 i 3k.p.c. i w zw. z art. 108§1 k.p.c. Na koszty poniesione przez powódkę złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika ustalone w oparciu o §6 pkt 5 i §13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. (Dz. U Nr 163) w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

SSO Sł. Buras SSO M. Boniecki SSO C. Klepacz